

Odgovornost škole za štetu koju pretrpi učenik za vreme boravka u školi

Zakonom nije propisana objektivna odgovornost škole za štetu koju pretrpi učenik za vreme boravka u školi.

Iz obrazloženja:

Neosnovano se žalba poziva na objektivnu odgovornost škole po čl. 173. i 174. ZOO-a, koji propisuju objektivnu odgovornost imaoča opasne stvari i vršioca opasne delatnosti, za štetu koja nastane u vezi sa tom stvarima, odnosno delatnostima, iz razloga što je navodno krov zgrade tako da je nizak tako da se učenici mogu lako popeti na njega opasna stvar, i što je delatnost škole opasna delatnost.

Po prirodi delatnosti osnovne škole, koja je regulisana odredbama Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja ("Sl. glasnik RS", br. 62/03, 64/03, 58/04 i 62/04) važećeg u vreme štetnog događaja, nije svaka aktivnost učenika koja se odvija za vreme boravka dece u školi i u okviru delatnosti škole opasna delatnost od koje potiče veća opasnost štete za decu od opasnosti kojoj su izložena boravkom na drugim mestima izvan roditeljskog doma, niti je ovim zakonom propisana objektivna odgovornost škole za štetu koju pretrpi učenik za vreme boravka u škole.

Objektivan odgovornost škole postoji za štete koje nastaju u vezi sa nekim od aktivnosti koje se odvijaju u školi koje su opasne za decu, kao što su neke aktivnosti na časovima fizičkog vaspitanja, koje same po sebi nose povećani rizik od potvrđivanja, ili u vezi sa opasnim stvarima koje postoje u školi od kojih postoji povećana opasnost od štete za decu. Sama zgrada, niski krov zgrade, i rešetke na prozorima po kojima se penjao tužilac (učenik), po svojim osobinama, položaju i nameni, nisu opasne stvari, pošto bez obzira što je krov nizak tako da se na njega može popeti preko rešetki na prozorima samim svojim postojanjem ne ugrožavaju nikog, jer nisu namenjeni za penjanje i kretanje ljudi po njima, isto kao ni druge zgrade i krovovi sličnih osobina u okruženju van škole. U ovom slučaju šteta nije nastala zbog neke od ovakvih aktivnosti, nego zbog samoinicijativnog penjanja učenika na krov zgrade, prilikom silaska preko rešetaka na prozorima, koji kako je već navedeno, nisu opasne stvari.

Prema tome, odgovornost škole može se ceniti samo po odredbama ZOO-a koje regulišu odgovornost za zaposlenog, iz člana 170. ZOO-a, u vezi sa odredbama o odgovornosti po osnovu krivice iz člana 154. i 158. ZOO-a, prema kojima odgovornost postoji samo ako je šteta prouzrokovana nekom radnjom ili propustom zaposlenog, do kojih je došlo njihovom namerom ili nepažnjom.

Prema utvrđenim činjenicama, sporna šteta nije nastala prilikom vršenja neke školske aktivnosti, a prema članu 96 Zakona o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, tužilac je imao zakonsku obavezu da poštuje zabranu penjanja na krov koju mu je izrekla profesorka. Osim toga, pošto je znao da su i ranije nastavnici uvek zabranjivali penjanje drugim učenicima, i bez te konkretnе zabrane izrečene njemu lično, znao je da je penjanje zabranjeno, i prema svom uzrastu mogao je shvatiti zabranu, kao i da zgrada, krov i rešetke nisu namenjeni za penjanje po njima, i da u slučaju da se popne postoji opasnost od pada i povređivanja, pa je, kada je pored svega toga ipak odlučio da se popne, postupio protivno zabrani i svojom zakonskoj obavezi da je poštije, i sa nepažnjom za sopstvenu bezbednost, a sve to bez opravdanog razloga i potrebe.

To što je predmetni krov lako dostupan ne može da opravda postupanje učenika, jer oni nemaju ni obavezu, ni potrebu da se zbog školskih aktivnosti penju na isti krov, već to čine svojom isključivom odlukom, mimo izrečene zabrane, kako je i tužilac postupio, penjući se svesno mimo zabrane. Sve navedeno znači da je spornu štetu prouzrokovao sam tužilac, i to svojom krivicom.

(Presuda Apelacionog suda u Novom Sadu, Gž. 4061/10 od 4. 9. 2011)

